

KALAPUTXI

Mutrikuko herri-aldizkaria
2024ko abendua - 255 zkia.

Jose Angel Ansola Astigarraga

**29 urte eta bi milioi km.
mutrikuarrekin
hara eta hona**

ETXEAN SUA; ETA ORAIN, ZER? • SILLAK, AULKIXAK ETA BESTELAKO JARRILEKUAK
LUXIANO ITURRINOREKIN HIZKETAN • GABONETAN PRESOK GOGOAN • ABENDUROCK

ILEAPAINDEGIA

*Eskerrik asko guri laguntza
eman diguzuenori
lana eginaz gozatuzea
gauza ederra da hori
hurrengo urteak ere izango du
makinatxo bat histori
segi dezagun bizi pozakin
Urte Berrri On denor!*

Telefonoak

Osasuna

COVID-19 KORONABIRUSA

OSASUN AHOLKURAKO TEL. ... 900 20 30 50

Larrialdiak.....	943 46 11 11
Anbulatorioa.....	943 60 43 00
DYA zentrala.....	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Alzheimer elkarteak	943 29 71 18

Botikak

Lasuen-Elezgarai	943 19 50 26 / 626 61 13 92
Lon Apraiz	943 60 32 50 / 630 05 50 97
Amaia Zalduegi	669 26 22 01
Hiart Burgoa	667 33 88 90
Arantzazu Izpizua (Eibar)	943 20 19 12

Udala, zerbitzuak...

Udaletxea	943 60 32 44
Udaltzaingoa	943 60 70 48 / 679 16 25 00
Gizarte Ongizatea	943 19 50 81
Anai Arte bulegoa	943 60 42 47
Anai Arte taberna	943 60 34 10
Mikel Deuna Zaharren Egoitza	943 60 38 71
Eguneko Zentroa	943 60 38 71
Turismo Bulegoa	943 60 33 78
Bake epaitegia	943 60 70 49
Kiroldegia	943 60 31 75
Liburutegia	943 60 41 82
Miruaiz pilotalekua	943 60 41 91
Ur Kontsortzioa	943 00 22 22
Zakarrak eta traste zaharrak	943 70 07 99
Posta zerbitzua	943 60 30 44

Irakaskuntza

Goizeko Izarra Ikastola	943 89 91 52
San Miguel Ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko BHI Institutua	943 89 92 24
Kardala Akuakultura Institutua	943 60 71 37
Udal Euskaltegia	943 60 30 94
Udal Musika Eskola	943 60 37 80
Haurreskola publikoa	943 60 41 19

Garraio zerbitzuak

ANSOLA taxia	638 67 23 83
Lurraldebus	943 41 52 08
Pesa Autobusak	900 12 14 00
Bizkaibus	902 22 22 65
EuskoTren	944 333 333
Loiuko Aireportua	905 50 50 05

Bestelakoak

Parrokia	943 60 39 87
----------------	--------------

Iritzixa

Malen Aldalur Azpillaga

LABURPEN BAT ZERREDA FORMATUAN

2024ak ere eman du berea: eraitsi zaizkigu etxeak, orraztu nahi dituzte dikeak, goxatu dira frontoiak, eraiki dira bizitokiak, Palestinak egin du oihu Mutrikun, bikoiztu dira Gabonetako zuhaitzak, lekua aurkitu du Olentzeroren makilak, 20 urte bete ditu gitarra hotsak, azaleratu eta zenbaitetan ezinbestean isildu dira herritarrek herritarrei egindako eraso matxistak, tradizioari traizio txikiren bat egin zaio, argi gutxiago dago erdiko kaleko erakusleihoetan, merkatu bat inauguratu da bertsoetan, jantzi eta erantzi dira aldarriz betetako pankartak, 10 urtez dirau aldarri feministak herrian, futbol taldeak eguneratu du *merchana*, turista bihurtu da Akerbeltz, eskailerak igo gabe ospatu dira hiletak, Tribial bat osatu da tribialitateei buruz aritzeko, Potronor ez da gehiago eskoba izango, San Jeronimon *Crossfita* herri kirolen pare, kartel bat hautatu da ez dena, suak hartutako dena, joan direnak eta etorri direla ohartu ere egin ez garenak, manifa bat portuan baina sokamuturraren alde, Samikolla Bora Borak konkistatu du, oraindik *maricon* oihukatzen dute hormek, gainez egin du ahateen iturriak, zesta punta puntan dago, tiket bai eta bonoak ere bai, eskolak bi eta bitan, igogailua musikara, Mutrikun ere jauzi da Korrika, alkateorde bat alkatetzan, bi Moranco erakuslehioan, elkartasuna forma anitzetan Valentziara, *food truck* bat lehen kartzela zen inguruan, Katetxe bat okupatzeko hormarik gabe, Sorotan bele mutrikuarren doinupean, igerilekuko bainua Udaleko *Telegramaren* menpe, danbor bat hesituta, neskak ezin kabitu traineruan, eta beste hainbat eta hainbat kontu.

Nork bere begietatik begiratzen dio urteari, eta ziur badela nire zerrendatik kendu edo gehituko zenituzketen hainbat kontu. Horixe eskaintzen baitu urte berriak, gertatutakoari beste prisma eta leku batetik begiratu ahal izateko parada. Nik bota dut zerrenda, orain norberak erabaki dezala urte berrian zer erre eta zer sutu.

Argitaratzailea

Karenka Komunikazio Elkarteak
Barrenkale 12, behea
20830 Mutriku

Tel. 635 748 393

e-posta aldizkaria@kalaputxi.eus

Webgunea: www.kalaputxi.eus

Bloga www.kalaputxi.blogspot.com

Laguntzailea Mutrikuko Udala

Kolaboratzaileak

Josu Larrañaga, Inhar Mutiozabal,
Jose Angel Lizardi

Tirada 2.200 ale

Lege Gordailua SS-787/01

ISSN 1579-4792

Inprimategia EUSKALINPRI

Banaketa Kalaputxi

Kalaputxi Herri-Aldizkarixak
Mutrikuko Udalaren dirulaguntza
jasotzen du:

Mutrikuko Udala

astelehenetik ostiralera								
DB03	LEKEITIO - DONOSTIA							
Lekeitio	6:15	9:50	12:50	17:50	20:00			
Ondarroa	6:40	10:15	13:15	18:15	20:25			
Mutriku	6:45	10:20	13:20	18:20	20:30			
Donostia	* 7:55	11:30	14:30	19:30	---	* Unibertsitatetik		
DB03	DONOSTIA - LEKEITIO							
Donostia	8:00	11:00	* 14:30	18:00	20:30	* Unibertsitatetik		
Mutriku	8:50	11:50	15:25	18:50	21:20			
Lekeitio	9:35	12:35	16:10	19:35	22:05			
DB04	ONDARROA - MALLABIA							
Mutriku	7:15	orduro	20:15	21:25	22:15	22:45		
Mendaro	7:50	orduro	20:50	22:05	22:25	22:55		
Eibar	8:15	orduro	21:15	22:30	22:45	23:15		
Mallabia	8:30	orduro	21:30	22:45	---	---		
OSTIRAL GAUEAN Mutrikutik: 23:25; 01:15.								
DB04	MALLABIA - ONDARROA							lanegun ostiraletan
Mallabia	6:00	6:45	orduro	20:45	21:25	* 22:05		
Eibar	6:05	7:05	orduro	21:05	22:10	22:15		
Mendaro	6:35	7:35	orduro	21:35	22:20	22:30		
Mutriku	6:55	7:55	orduro	21:55	22:30	22:40		
OSTIRAL GAUEAN Mutrikura heldu: 00:25. (Eibarren -25 min.)								
DB05	MUTRIKU - ZUMAIA							
Mutriku	6:25	9:25	11:25	13:25	16:25	18:25		
Deba	6:40	9:45	11:40	13:40	16:40	18:40		
Zumaia	7:10	10:10	12:10	14:10	17:10	19:10		
DB05	ZUMAIA - MUTRIKU							
Zumaia	8:10	10:10	12:10	15:10	17:10			
Deba ^{35 min. zain}	8:40	10:40	12:40	15:40	17:40			
Mutriku	9:25	11:25	13:25	16:25	18:25			
DB06	ONDARROA - SORALUZE							
Mutriku	8:45	10:45	12:45	14:45	17:45	19:45	21:45	
Mendaro	9:15	11:15	13:15	15:15	18:15	20:15	22:15	
Soraluze	9:40	11:40	13:40	15:40	18:40	20:40	22:40	
DB06	SORALUZE - ONDARROA							
Soraluze	7:40	9:40	11:40	13:40	16:40	18:40	20:40	
Elgoibar	7:45	9:45	11:45	13:45	16:45	18:45	20:45	
Mendaro	8:00	10:00	12:00	14:00	17:00	19:00	21:00	
Mutriku	8:20	10:20	12:20	14:20	17:20	19:20	21:20	

larunbat, igande eta jai-egunak							
DB03	LEKEITIO - DONOSTIA						
Lekeitio	8:00	12:30	17:00	19:00			
Ondarroa	8:25	12:55	17:25	19:25			
Mutriku	8:30	13:00	17:30	19:30			
Donostia	9:40	14:10	18:40	20:10			
DB03	DONOSTIA - LEKEITIO						
Donostia	10:30	14:30	17:00	20:30	21:00		
Mutriku	11:20	15:20	17:50	21:20	21:50		
Lekeitio	12:05	16:05	18:35	22:05	22:35		
DB04	ONDARROA - MALLABIA						
Mutriku	7:15	8:15	orduro	20:15	21:25	22:15	
Mendaro	7:45	8:45	orduro	20:45	22:05	22:25	
Eibar	8:10	9:10	orduro	21:10	22:30	22:45	
Mallabia	8:25	9:25	orduro	21:25	22:45	---	
LARUNBAT GAUEAN Mutrikutik: 23:25, 23:55, 01:55, 03:55, 05:55.							
DB04	MALLABIA - ONDARROA						
Mallabia	6:50	7:45	orduro	19:45	20:45	21:45	22:00
Eibar	7:00	8:00	orduro	20:00	21:00	22:00	22:15
Mendaro	7:35	8:35	orduro	20:35	21:35	22:35	22:40
Mutriku	7:55	8:55	orduro	20:55	21:55	22:55	23:00
LARUNBAT GAUEAN Mutrikura heldu: 01:10; 03:10; 05:10; 06:10. (Eibarren -25 min.)							
DB05	MUTRIKU - ZUMAIA						
Mutriku	8:25	10:25	12:25	14:25	16:25	18:25	20:25
Deba	8:40	10:40	12:40	14:40	16:40	18:40	20:40
Zumaia	9:10	11:10	13:10	15:10	17:10	19:10	21:10
DB05	ZUMAIA - MUTRIKU						
Zumaia	9:10	11:10	13:10	15:10	17:10	19:10	22:10
Deba	9:40	11:40	13:40	15:40	17:40	19:40	22:40
Mutriku	10:25	12:25	14:25	16:25	18:25	20:25	23:25
DB06	ONDARROA - SORALUZE						
Mutriku	9:45	11:45	13:45	17:45	19:45	21:45	
Mendaro	10:20	12:20	14:20	18:20	20:20	22:20	
Soraluze	10:40	12:40	14:40	18:40	20:40	22:40	
DB06	SORALUZE - ONDARROA						
Soraluze	8:40	10:40	12:40	16:40	18:40	20:40	
Elgoibar	8:45	10:45	12:45	16:45	18:45	20:45	
Mendaro	9:00	11:00	13:00	17:00	19:00	21:00	
Mutriku	9:20	11:20	13:20	17:20	19:20	21:20	

	Lehena A-O	Lehena L-I	Azkena egunero		Lehena A-O	Lehena L-I	Azkena egunero
BILBOTIK		7:00	20:00	DonostiaTIK	5:50	7:50	20:50
Eibar	6:14	7:14	21:14	Errekalde	5:59	7:59	20:59
Elgoibar	6:24	7:24	21:24	Orio	6:14	8:14	21:14
Mendaro	6:33	7:33	21:33	Zarautz	6:20	8:20	21:20
DEBA	6:44	7:44	21:44	Zumaia	6:29	8:29	21:29
Zumaia	7:00	8:00	22:00	DEBA	6:43	8:43	21:43
Zarautz	7:08	8:08	22:08	Mendaro	6:52	8:52	21:52
Orio	7:15	8:15	22:15	Elgoibar	7:01	9:01	22:01
Errekalde	7:29	8:29	22:29	Eibar	7:11	9:11	22:11
Donostia	7:38	8:38	22:38	Bilbo	8:20	10:20	23:20

ONDARROA - BILBO			BILBO - ONDARROA		
astelehenetik ostiralera			astelehenetik ostiralera		
	lehena	azkena		lehena	azkena
A3916 Ermuatik	5:40	19:40	A3916 Ermuatik	7:10	22:10
Mutrikutik irten: 6:25, 7:25, 15:25			Mutrikuraino: 14:10, 18:10, 20:10		
A3915 Durangotik	6:10	20:10	A3915 Durangotik	7:40	21:40
Ondarroatik Bilbora zuzenean: 6:30; 7:30					
jai egunak			jai egunak		
A3916 Ermuatik	6:40	20:40	A3916 Ermuatik	8:10	22:10
A3915 Durangotik	7:10	20:10	A3915 Durangotik	8:40	21:40

BAZKIDE BERRI BILA

Kaixo herritar guztioi!

Aizabia elkartearen bazkide berrien bila gabiltza, interesatzen zaizu? Bazkide izateko konpromiso bakarra hilean 25 €ko kuota ordaintzea da.

Gure elkartearen Portu kalean dago kokatua. Udararen kokapen paregabea bainu bat hartzea joateko; neguan, aldiz, bazkari edo afari bat lasaitasunez igarotzeko txokoa.

Informazioa zabaldu nahi izanez gero (txokoa ikusi, zalandaren bat galdetu...) jar zaitez gurekin harremanetan honako helbide honetara idatziaz: aizabiamutriku@gmail.com. Gustura asko argituko dizkizugu sortzen zaizkizun zalandak.

Ez galdu aukera!!!

AIZABIA Elkartea

ROALeko langileak greba mugagabea

ROAL Gardotzan dagoen lantegi bat da. Beraien jardura nagusia Cikautxok egiten dituen produktuei errehabilitatu eta akatsen bat duten ikustatzea da. 3 urtetan 4 ABEE (ERTE) sartu dizkiete, azken 4 hilabetetan ez dute soldatarik kobratu eta egoera pixkat gehiago okertzeko, orain enpresa hartzekodunen konkurtsora sartu dute. 11 familia miseriara botaz, 11 familietatik 5 mutrikuarrak dira.

Egoera jasanezin honi aurre egiteko, azaroaren 18tik greba mugagabea daude beraien etorkizunaren alde borrokan. Hainbat herritako elkartasuna jaso dute, Markina Xemein, Ondarroako Alamedako pentsionistak, Berriatuko herriak eta Mutriku hainbat herritar ere batu ziren orain gutxi eginiko protestaldira. Gabonak hurbiltzen doazen heinean, etorkizun ilunaren mamua jasan beharko dute 11 familia hauek.

ROALi bere-berea duen ardura har dezan eskatzeko. Baina baita Cikautxori ohar bat helarazteko ere. Gaur gu gara, baina bihar sektoreko beste enpresetako langileak ere egoera berdinean aurkitzeko arriskuan daude. Eskualdeko kimiketako enpresa gehienek Cikautxorentzat egiten dute lan, beraz, dagokion erantzukizuna har dezan exijitzen diogu Cikautxori, ROALi gure soldadak ordaindu eta gure lanpostuak berma ditzan exijitzen diogun beste.

Enpresaren errentagarritasuna ezin da langileoi lapurtuz mantendu. Ez dizuegu utziko gure bizitzekin jolasten. Kalean egongo gara gurea dena defendatzen. Antolatuta eta borrokatuta, lortuko dugu!

Gure lanpostuak defendatu nahi ditugulako, gureak diren soldadak ordain ditzatela exijitzeko eta langileak merezi duen errespetu tratua gaitzaten argi uzteko, ROALeko LANGILEOK GREBAN!

ROAL-eko langileak

HARPIDETZAK 2024

Mutrikutik kanpo bizi den lagunen bati Kalaputxi bidali nahi dionak hemen du aukera. Hamaika aldizkari urtean.

Kalaputxira bidali beharrekoak (aldizkaria@kalaputxi.eus helbidera edo Ansorregi@inetako.dendan.sobre.batean.sartuta):

NORK ESKATZEN DUEN

Izen-abizenak eta telefonoa (e-posta ere bai, nahi bada)

NORI BIDALI NAHI ZAION

Izen-abizenak, helbidea, posta kodea eta herria.

ORDAINAGIRIAREN KOPIA

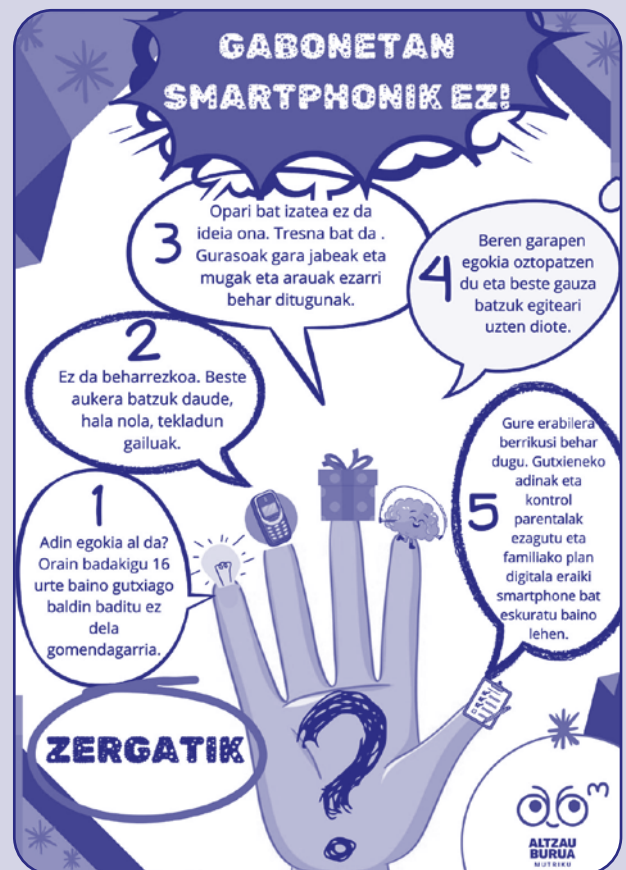
Jarraiko kontu zenbakian dagokion kopuruaren ordainketa egin izanaren ordainagiriaren kopia.

Laboral Kutxa ES70 3035 0188 91 1880017087

(Titularra: Karenka Komunikazio Elkartea)

Hego Euskal Herria eta Estatu, 15 euro

Europa, 30 euro; Mundua, 50 euro

Kalaputxi aldizkariak irakurleen gutunak plazaratzen ditu. Gutunak izen abizenekin bidaliko dira posta arruntez edo posta elektronikoz aldizkaria@kalaputxi.eus helbidera. Aldizkariak ez du zertan bere egin idatzien edukia.

Uzuri
RPS 183/12

ELGOIBAR - DEBA
optika audio

DEBA, Ostolaza 7 - Tel. 943 19 21 92
ELGOIBAR, San Frantzisko 21 - Tel. 943740359

POTERO

943 60 36 43

Barrenkale 9 - Mutriku

RAIKETAK S.L.
SAGARMIÑA

Hondartza 3-4, behe

31 postakutxa

20820 DEBA

Tel. eta faxa: 943 192 249

Mob. 629 639 685

629 641 940

sagarmina@sagarmina.com

www.sagarmina.com

ETXEAN SUA...

...eta orain, zer?

Guztiok gogoan dugun moduan, joan den Malen bezpera egunean, Barrenkalen eraikin batek su hartu zuen. Mutrikuko alde zaharra, orokorrean, estua dela eta eraikin gehienak egurrezko egituradunak direla kontuan hartuta, tamalez, gehiagotan errepikatu daitekeen egoera izan daiteke sutearena. Gainera, herria babestuko duten suhiltzaile-etxeekiko distantzia 20 minutu ingurukoa da: Markinako suhiltzaileak 17 minutura, Eibarkoak 22ra eta Zarauzkoak 30era, gutxi gorabehera. Hori dela eta, ezinbestekoa da mutrikuarrek prest egotea etorkizunean gerta litezkeen antzeko gertakizunetarako.

Honengatik guztiarengatik, edozein suteraren aurrean egin beharreko gutxieneko jarraibideak zabaltzea eta kontzientzia sortzea ezinbestekoa da. Herritarrok sutearen prebentzioan eta sutearen hasierako momentuan egin ditzakegun ekintzek eragin zuzena baitute sute horren eboluzioan eta, noski, baita norbanakoaren segurtasunean ere.

Hasteko, suari buruzko informazioa ezagutu beharko genuke:

Zer da sua?

Erregaia, oxigenoa eta sorrerako-energia batzen direnean gertatzen den erreakzioa da. Hiru osagaiak dira behar-beharrezkoak, beraz, erregaia edota oxigenoa agortzean sutea itzali egingo litzateke, sorrerako-energiarik ezean, berriz, ez litzateke piztu ere egingo.

Nola gertatzen dira etxeak suteak?

- Etxeetako sute gehienak sukaldean gertatzen dira, eta orokorrean arrazoi bera dela medio: zartagina plaka gainean piztuta gelditzen da eta olioak su hartzen du; sua ke-kanpairain heltzen da eta, berau garbia ez dagoen kasuetan, sua hedatu egiten da.
- Egoera txarrean edo gehiegizko karga duten instalazio elektrikoek kasuan ere, suteak sortzeko arriskua handia da. Zirkuitu labur edo txinparta batekin hurbil dagoen objekturen batek sua har dezake eta, ondorioz, sua kontrolaezin bihurtu daiteke.
- Gas isuri bidezko suak, bestalde, oso sute arriskutsuak dira,

MUTRIKUKO TANATORIOA

Iriagirre z/g

Albia
EHORZKETA ZERBITZUAK

Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)

BERISTAIN

PAPERDENDA ETA ESTANKOA

Barrenkale, z/g
943 60 35 44

leherketak sor ditzakete eta.

- Ongi itzali gabeko zigarroek, etxeko gune beroek, erradiadorek, tximiniek eta antzekoek eragindako suteak ere nabarmendu behar dira.

Herritar bezala, zer egin dezaket?

- Hasteko, **INSTALAKUNTZA** guztiak **EGUNEAN** eta **ONGI MANTENDUTA** izan: instalazio elektrikoak, gas instalakuntzak edota tximiniak, esaterako. Azken finean, prebentzio lana da eragin-korrena eta kalteak ekiditeko dugun erreminta indartsuena.
- **ADI** ibili **BATERIAK KARGATZERAKOAN**: mobilak edota patineteak, besteak beste.
- **112ra SUTE ABISUA** ahalik eta lasterren eman. Sua dugula lehen minututik ohartarazteko oso lagungarria da **KE DETEKTAGAILUAK** jartzea.

Geure esku dagoen guztia eginda ere, batzuetan, suteak gertatu egiten dira. Horregatik, ezinbestekoa da **LASAITASUNEZ** eta **MODU ORDENATUAN** jardutea. Egoera bakoitzaren arabera, ondorengo taulan eskaintzen diren arauak jarraitzea gomen datzen da.

LABURBILDUZ:

1. Suari ATEAK ITXI.

2. 112ra DEITU ahalik eta azkarren.

3. KONTUZ KEAREKIN! Kez betetako eskaileretatik ez irten.

4. Suhiltzaileen inguruan egon, zure beharra izan dezakete.

5. Kalteak ahalik eta txikienak izateko, SU DETEKTAGAILUAK jarri.

EGOERA EZBERDINEN AURREAN JARRAITU BEHARREKO AHOLKUAK:

Sutea ZURE ETXEBIZITZAN bada, ezin duzu itzali baina, IHES EGIN DEZAKEZU:

1. Etxetik IRTEN eta ATE GUZTIAK ITXI.

2. KANPOTIK JARRITA UTZI GILTZAK edo larrialdi zerbitzuei eman.

3. 112 telefonora DEITU egoeraren berri eman.

4. TOKI SEGURUAN GELDITU URRUNDU GABE, zure beharra izan dezakete larrialdi zerbitzuek.

Sutea ZURE ETXEBIZITZAN bada, ezin duzu itzali eta EZIN DUZU IHES EGIN:

1. Sutetik URRUNDU eta ITXI ATE GUZTIAK.

2. BABESTU ZAITEZ sutetik urrunen eta leihoa duen gelan.

3. 112 telefonora DEITU egoeraren berri eman.

4. BEGI BISTAN JARRI LEIHOREN BATEAN, suhiltzaileak iritsi arte.

Sutea zure eraikineko BESTE ETXEBIZITZA batean bada eta EZIN BADUZU IHES EGIN:

1. EZ IRTEN kez betetako eskaileretatik.

2. Etxeko atea eta leihoak ITXI eta trapu bustiak jarri atearen zirrikietan.

3. 112 telefonora DEITU egoeraren berri eman.

4. BEGI BISTAN JARRI LEIHOREN BATEAN, suhiltzaileak iritsi arte.

Camping Galdona
JATETXE ETA ERRETEGIA
Galdona Baserria
Tel. 943 60 35 09 MUTRIKU

eguneko menua
daukagu

Gotzon arrandegia
produktu fresko eta kalitatezkoak
Gotzon Elizagirre
Felix Txurruka, 2 - Tfnoak: 943 60 46 02 / 943 60 36 59

GIPUZKOAKO JUBILATU ABESBATZEN TOPAKETA

Aurten, Anaiarte Abesbatzaren 25. urteurrena dela eta, Mutrikun izan da topaketa hainbat herri gipuzkoarretatik etorritako 12 abesbatzak parte hartuta:

Azaroaren 8an: Aretxabaleta, Arrasate, Hernani eta Eibar.

Azaroaren 15ean: Oñati, Lezo, Bergara eta Beasain.

Azaroaren 29an: Trintxerpe, Añorga, Irura eta Mutriku.

Ekitaldi guztietan giro ederra eta alaitasuna nabaritu dira, bai abesbatzen kantaldian zehar bai ekitaldi bakoitza bukatu ondoren udaletxe azpian izandako montxorrean.

Azken egunean, herriko alkateak, AGIJUPENS elkarteko lehendakariak eta Aldundiko ordezkariak agurra eta esker ona luzatu zieten bertaratutako jubilatutako kantariei.

Aipatu beharra dago abesbatza hauek aurrera egin ahal izateko izugarrizko lana eta inplikazioa izan dutela beren prestakuntzan. Eskerrik asko partaide guztiei.

BERTANen SARIAK

Azaroaren 29an «Barixaku beltza» zozketa egin zen iberiar txerriekien produktuak batzen dituzten hiru kutxa banatzeko. Argazkian ikus daitezkeenez, sarituak Andoni Azkarate, Miren Urkiri eta Nora Makazaga izan ziren.

Bertan Merkatarien Elkartek zorionak eman nahi dizkie irabazleei eta Gabon jaien atarian mutrikuarrei herriko establezimenduetan erosteko gonbitea luzatu.

RECYSMART PROIEKTUKO AZAROKO EMAITZAK

Mutrikuko Udalak eta Debararrenako Mankomunitateak lankidetzen ezarritako proiektuak honako datuak utzi dizkigu azaroan: 120 erabiltzailek guztira 3.584 ontzi arin birziklatu dituzte, hau da, 76 kilogramo. Ondorioz, 490 litro ur eta 147 kilogramo CO² aurreztu dira, azken hau, 7 zuhaitzek xurgatzen dutenaren baliokidea izanik.

Puntuazioari dagokionez, guztira 32 erabiltzaile sartu dira zozketan. Honela, saridunak 120 punturekin Zorione Arrizabalaga eta 73 punturekin Alazne Etxebarria izan dira. Saridun bakoitzari Mutrikuko produktuz osatutako otarra bana egokitu zaio.

Mila esker parte-hartzaile guztioi, eta jarraitu horrela!

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

ASTIGARRAGA ANAIK, S.L.U

ERAIKETAK

Tel.: 943 60 40 86 / 667 411 938

e-mail: astigarragamutriku@outlook.es

Txurruka Tteak., 28 beheka - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

RAFA URANGA GRANADOS TXAPELDUN

Rafa Uranga Mutrikuarrak 2024 urteko Maxi Classic Txapelketa bereganatzea lortu du. Azaroaren 16an Nafarroako Zirkuituan egindako lasterketan mutrikuarrak Espainia mailan bostgarren postua lortu zuen. Euskal Herri mailan lehena eta Ipar eremuan ere lehena. Garaipen honi esker Euskal Herriko txapelketa hirugarren aldiz bereganatzea lortu du. Ipar Eremuko hirugarren postua ere lortu du azken sailkapenean. Lasterketa zaila zuen, bigarren sailkatuari bost puntuko alde laburra zionez derrigorra baitzuen irabaztea. Lasterketa osoan lasterketaren pisua Rafak eramanda, hamar itzuliak bete ondoren mutrikuarrak sei segunduko tartea atera zion bigarren sailkatu zen Jordi Espuña kataluniarrari. Esan behar 43 pilotuk hartu zutela parte eta Rafak bostgarren postuan bukatu zuela lasterketako 4 deborarik onena lortuz. Oso positibotzat jo du denboraldia eta datorren urteari begira dago orain mutrikurra. Rafak eskerrak eman nahi dizkie bide lagun izan dituen Zubiaram Tarbena, Silent Bike, DZRacing, Eskuonak Tailerra, Behiarte, Kide S. Coop, Asier Mendizabal «Moen», lagun guztiei eta, batez ere, emazteari.

VALENTZIATIK, Moltes gràcies de tot cor!

Azaroko azken astean Mutrikun egindako bilketa solidarioan jasotakoa abenduaren 5ean iritsi zen Valentziako Catarroja herrira. Bertako Alzira kaleko auzo elkartearekin batera, jasotako guztia banatu zuten auzotar eta inguruetako bizilagunen artean eskutik eskura, goiz eta arratsaldez gelditu gabe, abenduaren 9an berriro Euskal Herrira bueltatzeko, kamioia hutsik bihotzak beteta.

Guregana Valentziatik iritsi diren bideo, audio eta mezuak hunkigarriak izan dira, emozioz betetako esker hitzak, bihotzez, «inoiz ez dugu egin dezuena ahaztuko» bezalako esaldiak, umeen poz aurpegiak... Itxaropen printzak dena galdu dutenentzat.

Beste behin ere portatu zea Mutriku!! Gizatasunez, eskuzabal emandako erantzuna itzela izan da. Lerro hauetatik gure eskerrik beroenak bilketa honetan era batera edo bestera parte hartu duzuen herritar guztioi.

Pablo (Catarrojako bizilaguna): «lagunak galdu ditut. Hau oso gogorra izan da eta oso gaizki pasatu dugu. Zuek bezalako pertsoneri esker gaude bizirik eta goaz aurrera. Gora Euskadi! Egin duzuena ez dut inoiz ahaztuko!».

APALLU
ITURGINTZA

Telf.: 600 316 381 - 943 02 98 61
San Agustín, 3 - Mutriku

apallu@apallu.es

www.apallu.es

aparra
ZURETZAKO MODA
www.aparramoda.com
Erdiko Kale 29 20830 Mutriku Tlf. 943 604 594 645 033 561

MUTRIKU MARKET, HERRIAN EROSTEKO BIDE BERRIA

Mutrikuko Udalak, urte amaierarako, herriko dendetan erosteko sistema berri bat jarriko du martxan. *Mutriku Market* izango du izena eta Merkatu Plaza nahiz herriko merkataritza suspertzea du helburu. Sistema berri hau establezimenduen eta erosleen arteko harreman zuzenean egongo da oinarrituta. Sakelako telefonoa erabilita, herriko hainbat establezimendurekin WhatsApp bidez erlazionatzeko aukera erraztuko da, eta erosketak ere, zuzenean, aplikaziotik bertatik egin ahal izango dira. Herritarrek ez dute aplikazio berezirik deskargatu beharko, lehendik duten WhatsAppa erabili baitezakete.

Lan ildo berean kokatzen da Merkatu Plazan instalatu berri diren takila hozkailuak ere. Herritarrek freskoa behar duten erosketak *Mutriku Market*-en bidez egin ahal izango dituzte, eta, merkataritzako ordutegitik kanpo, takila hauetan jaso. Honekin guztiarekin, Mutrikuko Udalak, herritarrei herrian erosten laguntzeko baliabideak jartzen dizkie eskura.

Ekimen hau Berreskurapen, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren (BEEP) baitan garatutako proiektu baten barruan gauzatu da, Europar Batasunak finantzatuta NextGenerationEU diru-funtsen bitartez.

ARGAZKI ZAHARREN LIBURU BERRIA

«*Mutriku eta mutrikuarrak argazkitan II*» izenburu duen liburuan 900 argazki baino gehiago jaso ditu Kalaputxik eta herritarrei eskaini nahi dizkie horiek guztiak

Lehenago Argazkizale Taldeak 1990 urtean ateratako liburuan, eta Kalaputxik 2007 urtean argitaratu zuen lehenengo liburuan hainbat argazki plazaratu ziren gure herriaren eta herrieden lekukotasunak jasoz. Liburu haien ostean dator liburu berria. Azken 17 urteetan mutrikuarrek Kalaputxin erakusteko utzitako 950 argazkiak bildu dira 15 ataletan, eta honetan ere herriaren eta herriarren lekukotasunak paperean gordeta utzi nahi dira, etorkizuneko mutrikuarrek horien berri izan dezaten.

Liburua 20 eurotan salduko da honako establezimenduetan:

- Ansorregi zapatadenda (Erdikokale)
- Beristain paperdenda (Goiko plaza)
- Sabina (Goiko plaza)
- KaBe janaridenda (Atxitxin aldapa)
- Turismo bulegoan

Aurrerantzean ere mutrikuarrek utzitako argazki zaharrak biltzen jarraituko dugu, digitalizatu, gorde, eta hurrengo batean liburu berri bat osatzeko. Gure herriaren historiaren, istorioen eta pertsonen lekukotasunak denboran iraunarazteko. Etxean argazki zaharrak aurkitzen dituenak horiek herriar guztiei erakutsi nahi badizie, jar dadila harremanetan Kalaputxirekin:

Ansorregi zapatadendan

aldizkaria@kalaputxi.eus e-postan

edo **635748393** whatsapp-ean

MERKATU PLAZAREN INAUGURAZIO OFIZIALA

Udal ordezkariak abuztuan inauguratu zuten Merkatu Plaza, eta ordutik dabil martxan. Hala ere, Donostian egingo duen egonaldia aprobetxatuz, Pedro Sanchez Espainiako Presidenteak bisita egingo du Mutrikura eta Espainiako Gobernuak bideratutako ia milioi bat euro zertan eta nola erabili den ikusiko du. Bisita abenduko azken zapatuan izango da, eta bisita hori aprobetxatuz, oilasko eta atun erreak izango dira Merkatu Plazan eta Beheko plazan, trikitilariak alaituta. Bide batez, Egañaneko frontoiraino luzatuko da bisita, ea hango obrak ere diruz lagungarriak diren ikusteko.

GARTXOT

Ziniak hainbat errealidade, ikuspegi eta istorixo bizitzeko aukeria eskaintzen digu. Kultura eta hizkuntza desberdinetakuek izanda ere, pelikuletan aurkitzen ditzugun emozioak jatorri bakar beretik datoz. Zinia unibertsa da.

Gartxot filma geure kulturatik jaixo da, euskal kulturatik. Bertan, gure herrixan oroimena aurki dezakegu, barduan ahotikan. Herrixa eta bere kanten aurka eindako erasuak eta eraso horren aurreko erresistentziak gidatuko deue istorixo tragiko hau.

Mundu zabal hontan, hamaika tokitan aurkitxu ahal dezuz altxorrak. Gaur egunian aukera amaigabia dakau gustoko liburu, musika, pelikula eta gehixo aurkitzeko. Jasotzen degunetik bete, eta gero geuretik sortu.

*Harrien negarra haizeak darama,
Zaraitzuko ibarretan barna*

FITXA TEKNIKOA

Izenburua: Gartxot, konkista aitzineko konkista

Zuzendaritza: Juanjo Elordi eta Asisko Urmeneta

Ahotsak: Lüxi Agergarai, Xan Lui Bidabe,

Ttitika Rekalt Dominika, Kristiane Etxaluz

Musika: Benito Lertxundi

Urtea: 2014 **Iraupena:** 85 min.

Blackwater 'La riada'

Michael McDowell

Blackwater ibaiak gainezka egin du eta *Perdido* herria urpean gelditu da. Bertan bizi da Casckey familia, lur-jabe aberatsak. Mary-Love da familiako matriarka, eta berak agintzen du familian, nahiz eta familiaren enpresen gorabeherak haren seme Oscarrek eramaten dituen. Herrian gertatutako ezbeharrak eragindako ondorio latzei aurre egiten ari direla, baina, Elinor Dammert emakume misteriosua azalduko da herrian, eta honek eragin handia izango du Casckey familiaren harremanetan.

Istorioak aurrera egin ahala, familia-saga arrunt bat zirudiena misterioz

beteriko gertakariz jositako kontaktuzun bilakatuko da. Ez dago argi nola agertu den Elinor herrian; irakaslea dela dio, baina ez du gehiago kontatzen bere iraganaz. Oscarrek berekin bizi-tzera eramango du Elinor, baina hau ez zaio gustatuko Mary-Loveri. Hemen hasiko da irakurlea familiako gainontzeko kideak ezagutzen eta, gutxinaka, horien arteko dinamikak ikusten.

Esku arteko hau ez da beldurrezko eleberri bat, baina misterioz betea dago, noizean behingo elementu parnormal eta guzti. Misterio honek irakurlea kateatuko du eta irakurtzeari utzi nahi ez izatea eragingo dio.

LEA-ARTIBAI
Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

Jose Angel Ansola Astigarraga

29 urte eta ia bi milioi kilometro mutrikuarrekin hara eta hona

Mutrikun sei taxi martxan ezagutu ziren orain dela hamarkada batzuk. Gaur egun, bakarra. Gure herrian garraiobideak asko aldatu dira ordutik hona, eta bizimodua ere bestelakoa dugu. Denboran zehar emandako aldaketa horien berri ondo baino hobeto ikusi eta bizi izan dituzte taxilariak. Joxe Angelengana hurbildu gara ofizio horren ingurukoak irakurleei eskaintzeko.

Noiz hasi zinen taxilari ofizioan?

Aita izan genuen taxilari, eta hura erretiratu zenean sortu zitzaidan taxiari heltzeko aukera eta aitak zuen lizentziari jarraipena ematekoa. Soldadutza amaitu bezain laister Aranzubi tabernan hasi nintzen kamarero eta hamabi urte neramatzan bertan. Aitak proposamena egin zidanean bizitzarako aukera berri bat ikusi nuen eta hartan hasi nintzen. 32 urterekin hasita, azaroan hogeita bederatzi urte egin ditut txofertzan.

Zenbat ibilgailu izan duzu denbora horretan?

Hasi nintzenetik seigarren ibilgailua dut Citroën C4 hau. Aurretik, bi Renault Laguna, Volkswagen Passata, Citroën C5a eta Opel Insignia izan nituen. Kotxe guztiekin ibili izan naiz ondo, eta guztira milioi eta erdi kilometro pasa egingo nituen, ia bi milioi kilometro mutrikuarrekin batera eta bestera.

Arazo handirik izan duzu kotxeekin? Istripurik?

Horrenbeste kilometro eginda, zortea izan, eta istripu larri bakarra izan dut, 2022an izan nuena Malenetako koadrilla egunean. Kotxea galdu nuen, baina talka egin ostean onik atera ginen beste kotxean zihoazen andra-gizonak eta ni neu. Eskerrak kotxean bakarrik nindoan! Bestelakoetan, motorraren matxura batzuk gora-behera, ez dut arazo nabarmenik izan.

Gaur egun zeu bakarrik, baina garai batean zazpi taxi ere bai paradan...

Gure aitaren sasoiaren taxilari ofizioa hartuta zazpi lagunek jardun zuten aldi luzean: aita bera, Ibon, eta berarekin batera, osaba Joxeba, Pedro Soto, Javier gallegua, Ramon gallegua, Angel «Armetxa» eta Iñaki «Txartxa». Nire akorduan Estebin eta «Torre» ere ibili ziren taxian, baina aldi laburragoan. Lehenengo udaletxe parean eta gero parke txikian, han egoten ziren hiruzpalau taxi noiznahi, mutrikuarrek batera edo bestera eramateko prest.

Oraingo sasoiaren, nirekin batera ibilitakoak, Anton Arrieta eta Xabi Ferreño. Fran «Armetxa» ere ibili zen aitaren lizentziari jarraipena emanda. Horiek izan dira nire parada-lagunak.

Garai hura gaurkoarekin alderatuta...

Oso aldatuta dago guztia! Gizartea aldatu egin da, ohiturak aldatu egin dira eta jendeak taxiarekin duen harremana ere bai: bezero mota aldatu da, baita geltokiaren funtzioa eta bidaia-motak. Garai batean, Mutrikun lan asko zegoen, tailer asko eta itsasoan barku asko, bai Mutrikun bai Ondarroan. Arrantzaleak atzera eta aurrera eramaten bidaia asko egiten ziren lehen, baina galdu egin da hori. Eta tailerretatik ere lana

sortzen zen, jendea atzera eta aurrera mugitu behar izaten zelako. Arrantzaren sasoi oparoa bizi izan zuten aitak-eta, eta Ondarroako arrasterako arrantzaleak portura goizaldean sartu eta etxera ekartzen zituen, makina bat arrain zuri, marisko eta kamarro ekartzen zituen aitak. Hura zen hura! Tailerraz eta arrantzaleez gain, eskolako umeen garraioa ere bageneukan, errehabilitaziorako bajeak ere bai... Eta jendearen hara eta honakoak. Nirekin konparatuta, gainera, aitak zortea izan zuen: Etxean gure ama zeukan, eta hark «serkretaixa» lanak egiten zizkion! Nik neuk egin behar guztia...

Jendearentzako aurrerapenak etorri direnean, zuentzako kaltea ere ekarri dute...

Garraio publikoa asko hobetu eta ugaritu da, eta hori jendearentzat ona da, noski. Guk bezero asko galdu dugu horren ondorioz, baina gauza ona dela ezin ukatu. Adibidez, larunbat gauean bi orduro autobusa egoteak jendea aukera ematen dio planak taxirik gabe egiteko. Hala ere, konbinazio txarrak daudenean lan gehiago izaten dugu guk, adibidez Zumaia aldera, Azpeitia aldera edo Lekeitio aldera joan-etorriak egiteko. Osasun arloan anbulantziak ugaritu zirenean ere, galera izan genuen bezeroetan; baina hori ere jendearentzako onura bat izan da, dudarik gabe.

Gaur egun zelako bezeroak izaten dituzu?

Aireporturako joan-etorriak, aseguruaren asistentzia eta eskualdeko eskoletara ume edo gazteak eramatea dira urtean zeharreko lan fijoak. Horiekin batera, herritarrek batera eramateko edo bestetik ekartzeko egiten dituzten deietatik datozenak. Uda aldean, kostako beste herrietan bezala, turismoaren indarra nabaritzen hasi ginen urte batzuetatik hona. Geoparkera eta Santiago bidea egitera jende asko dator, atzeritarrak ere asko. Horiek lan asko ematen digute, izan hanketan babak dituztelako etapa oinez ezin dutelako egin, izan mailetak eramateko, izan bidea batzuek oinez eta beste batzuek taxian egiten dutelako... Eta udan jaiak ere lan-iturri handiak dira niretzat.

Jaietako joan-etorrietan anekdotarik biziko zenuen ba.

Taxiarekin ibili naizen urte guztietan hiru bider bakarrik ihes egin didate ordaindu gabe, eta bi jaietan: batean Eara eraman nituen bilbotar batzuk; bestean, azpeitiarrak etxera bueltakoan. Gainontzean, beti izan dut oso harreman ona jaietako bidaietan. Oso eskertuta nago herriko gazteei, beren katxondeo gogoan eta adar jotzeetan beti hartu nautelako errespetuz. Gazte sanoak

f ALAZNE OPTIKA

Jose Mª Altzibar etorbidea 1
Tel. 943 60 31 54 - alazne.optika@gmail.com

tel: 943 60 42 03

ditugu herrian, jatorrak, eta hori poztekoa da. Neuk ere jo izan diet adarra eta beraiek ere ondo hartu izan naute. Herriko harreman ona taxian ere ikusi dut.

Horrenbeste urtetan, esperientzia txarrik ere biziko zenuen...

29 urtetan behin egin zidaten kotxean gonbitxoka. Horixe izan da urte hauetan guztietan pasatu dudun unerik txarrena. Jaiak, lan mordo bat, eta ni Saturrarango gasolindegian kotxea garbitu eta antza ezin kenduta! Bi hilabetea egon nintzen kotxeko bentanillak bajatuta!

Konfidantza ere hartuko da bezeroekin?

Lehen gehiago erabiltzen zen taxia, eta harategietan, esnedunetan edo okindegietan bezala, bazen «etxeko taxia». Oraindik ere batzuek esaten didate: «zure aitxa zan gure etxeko taxistia». Herri txikietako kontuak dira horiek. Galbaixo egunean ere ohikoa zan mezatara jendea eramatea, eta familia bakoitzak bere taxista erabiltzen zuen.

Aldaketa batzuk onerako eta beste batzuk okerrera izan dira. Teknologian izandako aurrerapenak?

Lehenengo, telefono mugikorra. Gaur egun erabat normalizatuta daukagu, baina telefono mugikorra guztion eskura heldu zenean taxilarien jokoa asko aldatu zen. Ordura arte, taxi-geltokian egon behar izaten zen norbait etorzeko zain eta paradan zegoen taxisten telefonoak noiz joko. Taxi-parada zen taxilariaren «lantokia». Gaur egun, aldiz, askoz ere askeago gabiltza, eta, edonon egonda ere, taxia eskatu nahi duenak erraz dauka gurekin harremanetan jartzeko.

Eta telefono mugikorra gauza haundia izan bazen, GPS-a bigarren gauza haundi bat izan zen. Laguntza handia izan da gure ofizioan. Herri ezezagun batera joateko edota helbide ezezagun batera iristeko baliabide ezin hobea gertatzen zaigu. Gaur egun GPS gailua ezinbestekoa da taxian. Hala eta guztiz ere, herri ezezagun batera heldu, leihatilla jaitsi eta pareko pertsona

taxiari izan dioten errespetuagatik, oso eskertuta nago herriko gazteei

ezezagun batera heldu, leihatilla jaitsi eta pareko pertsona bati galdetzea ere gauza ona da. Oraindik ere pertsonak makinek ematen ez diguten gauza asko ematen digute.

Garestia al da taxia hartzea?

Herritarren ohiturak asko aldatu dira, eta gaur 18 urte betetzean lehenengo lana gidabaimena ateratzea da, eta bigarrena kotxea erostea. Taxia hartzea oraindik ere luxutzat hartzen du jende askok, baina ez da hala. Atera kontuak aireportura edo Donostiara joateko kotxea hartzea zenbat ateratzen den, eta taxiaren prezioarekin alderatu. Batzuetan, kotxea hartzea baino merkeagoa da taxia.

Zela ikusten duzu taxiaren etorkizuna Mutriku?

Bizimodu zaila da taxilariarena: Ordu askotan egon behar zain, eta askotan lana desorduetan... Ez da lan erakargarria, eta irabaziak ere ez dira oparoak... Baina beti egongo da leku bat taxiarentzat. Interesa duenak, galde dezala lasai.

Irakurle, edonoiz, edonorako, taxia behar baduzu, deitu Jose Angeli; azkar eta seguru eramango zaitu. Apuntatu agendan:

JOSE ANGEL ANSOLA.....638672383

Jose Angel Ansola, taxia gidatzen.

ospakizunak, bazkariak, bataioak, eguneko menua...

SAN JUAN JATETXEA

Mutriku-Deba errepidea, Laranga auzoa
Tel.: 943603167 (jatetxekoa)

ELORRETA

ERAIKETAK • ERREFORMAK • IGELTSERITZA

Asier Lersundi 680 579 961
Kepa Martinez 617 842 004

San Agustin, 4B
MUTRIKU
Tel./Faxa 943 60 43 97
elorretaeraiketak@gmail.com

Sillak, aulkixak eta bestelako jarrilekuak

Ordu asko ematen ditzugu zutik edo etzanda; baiña, jarritxa ere ez degu denbora gitxi pasatzen. Zeregin askotarako jartzen gera: atsedeen hartzeko, jatorduak egitzeko, errezatzeko, hitz-aspertuan jarduteko, behiak batzeko... Lehen ere berdintsu. Erantzun billa, jo daigun paper zaharretara, eta entzun daiguzan gure aitxon-amonen esanak. Eta orain, lasai irakurtzeko, jarri gaitxezen nunbaitxen.

Sillak eta aulkixak, bat al dira? Adin batetik gorako mutrikuarrek ondo bereizten ditzue: *sillia* entzun eta bizkarra dakan jarrilekuak etorriko zakue burura. *Aulkixek*, berriz, ez dauka bizkarrik.

Kaleko eta baserriko sillak

Kaleko etxietan arotzek egindako sillak erabiltzen ziran jeneralian. Egur hutsezkuak izaten ziran. Baiña, baziran beste silla batzuk, zesteruek egitxen zitxuenak: armazoi biribilekuak eta gaztaiña makatzetatik ateratako zumitzekin osatutakuak. Dana dala, holako silla gitxi egoten zan, toki jakifietan baiño ez, sagardandegixetan esaterako.

Mutrikuko baserritxar batzuek beuren etxerako sillak egitxen zitxuen. Arana baserrixan, esaterako, Rafael Alkorta Plazak (1910-1982) armazoiak egitzeko urkixa edo haltza erabiltzen ziran, egur ariñen bat. Gabon inguruko ilbeheran jotzen ziran urkixa; haltza, berriz, maiatzeko ilberrixan. Gabonetan edo ilbeltzian jotako gaztaiña ere erabilli zeiken, jakifia. Bizkarraldia eta ipurdixa egitzeko, berriz, ihixak erabiltzen zitxuan, baiña ez edozelakua, klase luzia: «*Cyperus longus*». Mote baserrixan ere ihixak erabiltzen zitxuen sillak egitzeko. Zuatzu baserrixan, ihixen orde, lastua erabiltzen zeuen; ondo txirikordatu eta harekin osatzen zitxuen silla-ipurdixak.

Joxemiel Barandiaranek 1928. urteko artikuluan baten azaldu ziran baserritxar batzuek gaztaiña-zumitzekin egitxen zitxuela etxerako sillak: «*en algunas casas hacen sillars, tejiendo el asiento con tiras de corteza (=zumitz) que se sacan de vástagos lisos y derechos de castaño*».

Esan degunez, arotzak, zesteruak eta baserritxarrak ibiltzen ziran sillak egitxen; 1860ko hamarkadan bazan sillak egitzeko lanbidia zakan mutrikuar bat: «*Julian Azpiazu el Sillero*».

Aspaldiko dokumentazian materixal eta tamaiña askotako sillak agertzen zakuz: Zabel etxe dotorian, esaterako, «*doçe sillars francesas de cuero... y quatro escaveles de nogal buenos*» (1617). Erderazko «escabel» hitzak bi esanahi dauka: batetik, oiñazpikua edo oiñak jartzeko tarimatxua; eta, bestetik, bizkarrik gabeko jarritikoa (aulkixa).

1641. urtian, Margarita de Ibasetak leizar egurrez egindako lau silla zakazen Zubiaga inguruko etxe baten. Kalia izan bihar hori, izan ere baserrixetan nekez bistatuko zan holako aulkirik, leizarra egur astuna zan-eta.

Barrenkaleko Olazarra etxian, 1712xan: «*12 sillars y 3 taburetes de baqueta eta 11 taburetes de Asturias*».

1739xan Mendaron egindako sillak zakaezen kaleko etxe baten: «*seis sillars de palo, de las que se hazen en Mendaro*».

Antonio de Alberdi mutrikuarrek etxian gitxienez sei silla zakazen (1833. urtian): «*dos sillars chicas de palo...cuatro sillars, una de junco vieja, otras dos de palo iguales y otra muy chiquita*».

Atxitxikin kaleko etxe baten ihixarekin egindako sillak zakezen

1756. urtian, «*diez sillars torneadas con sus asientos de junco*».

Aulkixak eta bankilluak

Bizkarralderik gabeko jarritokixak ere egoten ziran Mutrikuko etxietan: *bankilluak* edo *aulkixak*.

Baserrixetako sukaldietan bankuak, sillak eta aulkixak egoten ziran. Mahaixaren alderdi banatan bankua egoten zan, hiru bat lagunentzako tokixarekin. Etxe askotan, mahaiburuan, sillak jartzen ziran helduentzat; umientzat, berriz, aulkixak.

Jarrileku sinplena izan arren, bere tamaiña txikixagaitxik, oso erabilgarria izan da beti aulkixa. Beheko plazara komediantiak etortzen ziranian, adibidez, mutrikuar asko ikusi zeikezen bertan etxeko aulkixa edo bankillua hartuta.

Portuko etxe baten, holako hiru aulki behintzat bazoen 1803. urtian, «*tres banquillos de la cocina*».

Sukaldeko aulkixak, bertan jartzeko ezeze, zutik jartzeko «taburete»tzat ere erabilli izan dira.

Behiak batzeko aulkixak edo bankilluak ere baziran. Edozein egur erabil zeiken holakuak egitzeko: gaztaiña, haritza, urkixa... Baziran lau hankako aulkixak, baitxa hanka bakarrekua ere, baiña normalenak hiru hankakuak izaten ziran.

Aspaldi, jarrileku berezi bat egoten zan Mutrikuko sukaldietan, «*txizellua*» edo «*zizeilua*». Bi-hiru lagunentzako bankuak ziran, bizkarraldia zakenak; lotutako mahaixo bat ere bazaken. Batez ere etxeko edadetuak egoten ziran bertan. Altzari hori, erderaz, «escaño» eta «banco de espaldas» izenekin agertzen da agiri zaharretan: «*un escaño del servicio de cocina*» (Doiztugoikuan, 1631. urtian); «*dos vancos de respaldo*» (kalian, 1712xan); «*dos bancos de espaldas abalados ambos en 30 reales*» (Illunbe etxian, 1714an)...

Eleizako jarrilekuak

Gaur egun bezela, sasoi baten, bankuak zozen eleizan, altarik hurre. Orduan, baiña, gizonezkuak jartzen ziran bankuetan. 10etako meza nagusixan, lehelengo illaretan, herriko kargudunak jartzen ziran: ezkeraldian udaletxeko agintarixak, eta eskuiñaldian kofraixako presidentia, epaillia...

Bankuen atzian andrazkuak egoten ziran, silla banarekin. Silla harek jabledunak izaten ziran, eta bakoitzak bere izena zaukan jarritxa; silla bajuak izaten ziran, bizkar altukuak, eta batez ere belau-niko jartzeko erabiltzen ziran. Jarrilekutat ere erabilli zeikezen, bai, baiña lurzorutik 40 bat cm.-ra zozenez, ez ziran oso erosuak. Sillen aldamenian, eleizaren eskuiñaldian etxe bakoitzeko hildakua gogoratzeko «*pillamenak*» edo argizaiolak jartzen ziran. Sillarik ez zakenak tente egoten ziran, silladun andrazkuen atzian.

Aspaldikua da Mutrikun eleizako bankuetako lehelengo illaretan kargudunak jartzeko ohitxueria. 1749. urtian Mutrikuko udalak, ikusitxa bankuak zahartuta zozela, «*lo poco decentes que estan los asientos que en la Ygª Parrochial Sta Maria de esta villa acos*»

Sillak Parrokian.

tumbra ocupar los días de fiesta la justicia y regimiento de ella, bi banku berri egitia erabaki zoen. Urteko jaiegunetan, meza nagusixan, udaleko agintarixak ezker-eskuin jarriko ziran: en el del lado del Evangelio el señor Alcalde con los dos fieles syndicos y el escribano de Ayuntamiento, y en el del lado de la Epistola los quatro regidores, por su orden.

Gipuzkoako Batzar nagusixak Mutrikun alkartu ziran 1768xan; herriko eleizan jarrileku faltan zozela-eta Komendutik eta Madalena eta San Jose ermitxetatik eruan bihar izan zitxuen: *trageron bancos para los junteros, desde la del Convento y de las hermitas de la Magdalena y Sn Joseph.*

Herriko jarrilekuak

Jartzeko tokixei *jarrilekuak* edo *jarritikixak* esaten zakue Mutrikun. Orduan ere bide bazterretan eta plazetan egoten ziran holakuak: Mijotik herrirako bidian, Tetuandik gora, jarrilekua zauan; Samikollan ere baziran, itsasaldera begira egoteko; Plaza txikixan ere bai.

Beste jarrileku batzuk aterpian edo etxapietan zoen: Atxukalian, esaterako, oholak zoen aterpian, buelta darian; Beheko plazako eskoletan ere bai; udaletxe azpitan ere baziran oholak,

Jarrilekuak Plaza txikixan.

burdiñazko armazoiak gaiñian; eleiz atarixan ere bi banku zoen, ezker-eskuin.

Goiko plazako portalian –*portal de Arriturriaga*– jarrileku berrirak jarri zitxuen 1764. urtian: *dos bancos de asiento*; konponketa lanak egitzeko materialak honek erabili zitxuen: *“los tablonos de dichos asientos (...) fixas y clavos para los bancos del portal”*.

San Migelen ere egon ziran jarrilekuak, harrizkuak: *se hagan o pongan unos asientos de piedra, o losa en San Miguel* (1787).

Alkolearako bidian ere bazauan jarritoki bat. Luis Garcia “Txikito Bergara” zanaren etxia dago bide hortan, eta 1970eko hamarkadan *Jarri-toki* izeneko jatetxia jarri zeuen bertan. Ibiltarixak pozik ibiltzen ziran han barruna, baitxa herriko gaztiak ere; baiña azken horrek batez ere madari, sagar eta piku lapurretara juaten ziran. Dana dala, erne ibiltzen ziran, Tomas Martinez “Tomorroto zaharra” zorrotz zaintzen zitxuan-eta.

Ez dira atzo goizekuak inguru hortako jarrilekuak. Horren erakusgarri, 1883ko garagarillian udalak hartu zoen erabakixa: *“Habiendo desaparecido los asientos que existian a la orilla del camino en el punto de Turrutegui, se acuerda sustituirlos con los de piedra que existen en la plazuela, reemplazando estos con los asientos de madera con pies de hierro colado”*. Mutrikun ohitxueria zauan bankuak eta sillak jartzeko norberaren etxe parian. 1914ko ekaiñian Udalak debekatu egin zoen hori: *acordó desaparecer los bancos que se colocan en las aceras de la vía pública.*

Bestelako jarrilekuak

Baziran bestelako jarrilekuak ere. Batzuk lanerako erabiltzen ziran: txalopetako tostak, arrantzarako; amuak egitzeko bankua; bizarra kentzeko edo illia mozteko silla jiratorixuak...

1777. urtian burdiñazko prentsa bat erosi zoen Mutrikuko udalak bertan idazten ziran gutunei zigillua emateko, *una prensa de fierro para sellar las cartas que escribe la villa*. Harek ere jarrilekua eskatzen zozanez, 20 errial ordaindu zeuen, *por un banquillo para dicha prensa.*

Udaletxian, gaur bezela, alkatiak silla berezixa erabiltzen zoen. Udaletxeko burua ezin zanez edonun jarri, egur dotorez egindako jarritokixa zaukan: *un tablon de caoba para la silla o asiento de la presidencia de la sala principal de la casa consistorial mayor* (1851). Bankuak, berriz, normaltxuaguak ziran, pinu egurrezkuak: *ocho tablonos de pino de Olanda para los bancos de asiento de la misma sala*. 1570. urtian Antzuitzatik ekarri zeuen udaletxerako bankuak egitzeko haritz-egurra: *la tabla de roble que se traxo para los asientos de la casa del conçejo.*

Baserriko lanetan, arto-zuriketari konparazio baterako, sillak erabiltzen ziran; baiña haren faltan zestuari buelta eman eta zesto-ipurdiraren gaiñian jartzen ziran. Haura ere jarrilekua!

1919ko zemendixan udalak erabaki zoen urtero frontoian jartzen ziran egurreko jarritokixen ordeztu harrizkuak egitia: *la construcción de asientos de piedra en el frontón para evitar gastos en la colocación de gradas de madera que se hacen anualmente para las fiestas de pelota.*

Asto-sillak ere baziran, baina harek ez ziran jarritxa juateko, jenerua karriatzeko baiña ez zeuen balixo.

1924ko martixaren 1ian 103 urte bete zitxuan Gipuzkoako pertsonarik zaharrenak, Nicolasa Berasaluce Arrietak. 1821. urtian jaixotako andra hori mutrikuarra zan, Pikua baserrikua. Iñaki Iriondo “Arno-Mendi”k berari egindako alkarrizketatxuaren berri eman eta gero, hau idatzi zoen Argia astekarixan: *“an gelditzen da gure amona maitea, nasai ta tente, bere sukalde ertzeko aulki txikian jarrita”*. Urte asko harrapatzeko, badakizue: lasai bizi eta, tarteka, jarri patxadaz aulki txikiren baten...

Espetxetik

Lehenengo eta behin eskerrak eman nahi genizkioke Kalaputxi aldizkariari haren orrialdeetan gure iritzia, gure ikuspuntuaren zati bat bederen, isurtzen uzteagatik. Orain Euskal Herriko espetxeetan gaudela (ez denak, Frantzia aldean oraindik ere badira), dispertsio eta urruntasunaren zama gainetik kenduta, erosoago bizi garela ezin uka dezakegu; senide eta lagunen bidaia luzeek eragiten ziguten ezinegona atzean utzi dugula dirudi. Alta, espetxe legalitatearen bidea onartu ez dugunontzat eta, beraz, presoak oraindik ere paper edo rol bat betetzeko dugula uste dugunontzat, espetxeak espetxe izaten jarraitzen du; beste espetxe-arduradun batzuekin, beste espetxe-instituzio batzuekin, baina betiko zigor eta makurkeria berarekin. Gauzak horrela, guretzat, kaleratze-egunak espetxealdi hasieran seinalatu ziguten hura bera izaten jarraitzen du. Hori horrela da, gure espetxealdia, gatibutza, gure herriaren askapen borrokari lotua dagoela eta egon behar duela uste dugulako. Beraz, Euskal Herriaren askapen borroka oraindik bukatu ez den borroka bat dela uste dugun heinean, guk badugu oraindik ere rol bat betetzeko: hain zuzen, espetxera ekarri gaituen borroka politikoaren zilegitasuna mantentzea, herri batek zapalkuntzari aurre egiteko duen eskubidea ez ukatuz ezta gaitzetsiz ere. Hau da, ez makurtuz ezta damutuz ere. Funtsean, koherentzia politiko batek gidatzen du espetxe legalitatearen bidetik sartu ez garen preso gehienek jarrera.

Hau guztia esanik baina, jabetzen gara gure herria eta bertako askapen borroka ez direla espetxeratu gintuzteneko berak; eta beraz, ezin dugula aurreko garaietako ikuspegitik itsuan aritu. Hortaz, noraezak eta ziurgabetasunak ezaugarrituriko aro politiko honetan, zer fase edo unetan aurkitzen da Euskal Herriaren askapen borroka?

Iragan dira jada hamahiru urte baino gehiago borroka armatuak ezaugarrituriko ziklo politikoaren amaieratik eta begi-bistakoa da gauzek ez dutela hobera egin, zapaltzaileak inoiz baino zapaltzaileago dirauelako eta zapaldua inoiz baino zapalduagoa dagoelako. Baina badirudi batzuek ez dutela hortaz jabetu nahi, elkarbizitzaz, normalizazioaz zein bakeaz ari zaizkigulako une oro. Haien hitzei erreparatuz, ematen du zinezko egoera demokratiko batean bizi garela non errepresioa, iraganeko kontu gisa aurkezturik, sektore erreakzionario gutxi batzuen joera apetatsu bat besterik ez den. Eta hor diraute, errealtatea itxuratzen edo edertzen, zapaltzaile-zapalduaren arteko harreman gordina samurtuz, lausotuz. Gauzak horrela, elkarbizitza arazo bat omen da Euskal Herriak pairatzen duena, ez besterik; beraz, ez ei dago borrokarako arrazoirik, ez behintzat askatzailea edo iraultzailea den borroka baterako arrazoirik; ez orain ezta iraganean ere (2021eko udazken hartako uko-agiria dugu horren erakusgarri). Zapalkuntza, ordea, egunero azaltzen zaigun errealtate bat da, ekidin ezina zaiguna eta horrexegatik, hain zuzen, estali ezina, egiturazkoa delako, berau samurtu, lausotu edota normalizatzen saiatzeak zapalkuntza bera sakonagoa bilakatzen du, zapalduaren kontzientzia deuseztatuz.

Pasa da denbora nahikoa ere, Euskal Nazio Askapen Mugimenduaz aritzean ondorengo kritika egiten zenetik: porrot millitarrak ez gaitzala porrot politikora eraman. Berrirori ere indarra, gaurkotasuna, hartu zuen hausnarketa bat izan zen aurreko borroka fasearen bukaera aldera; errepresio eta etsipen handiko garaia izanik estrategia politiko-armatuaren eraginkortasuna ezbaian jarri zen. Hala ere, esan daiteke ahultasun handiko aldi hark ez zuela porrot politikorik ekarri. Ondoren etorritako atzerakada, are erretiratze, ideologikoak, estrategia aldaketa gisa

behinola ENAM gisa ezaguturikoa. Nolabait esatearren, kausari uko egin dio eta sistema politiko zapaltzaile espainiarrean txertatu da erabat; bertan existitzen ez den askapenerako bide bat kausitu nahirik. ENAM hartako buruzagi famatu baten esaldia gogoratu, transatlantikoa biratu beharra zegoen; baina, badirudi, biratu baino hondoratu egin dutela transatlantikoa, eta harekin batera mugimendu oso bat. Eta hortxe gaude orain, puntu horretan; gau inoiz baino ilunagoan izar berri baten bila. Presoak espetxeetan botata (bide ofizialetik sartu ez direnak, baina baita sartu direnak ere), errepresioa inoiz baino zorrotzago eta beti bezain bortitz... Etorkizun goibela duela dirudi Euskal Herri txiki honek.

Esan ohi da ziklikoak izaten direla askapen borroken intentsitate edo bulkadak, eta mundu mailako testuinguruak zeresan handia duela munduko txoko ezberdinetan gertatzen diren zapalkuntzaren aurkako pultsu hauetan ere. Gurean ere hala izango da, behearazko fasean gaudela eta, noizbait, goranzko fasea helduko ei zaigula; baina, halaber, argi dago, baita ere, gaurdanik oinarri sendoak jartzen ez baditugu, goranzko fasea heltzen denerako, Euskal Herrian ez dela ezer goratuko, ez dela su berririk sortuko. Zorionez, kultura politiko erresistente eta inkonformistarik bada oraindik ere gure herri zapaldu honetan, ez da dena transatlantikoarekin batera hondoratu. Orain, herri zapalduaren kontzientzia apur horretatik abiatuta, askapen mugimendu berri baten sorreran asmatzea dagokigu; ezkerkeria, dogmatismo zein infantilismo oro alboratuz eta argi edukiz ez dugula teoria batentzako herri bat bilatzen, Euskal Herriaren askapen sozial zein nazionala, alegia, osoa erdiesteko modu berritu bat baizik (Telesforo Monzon oroitzuz). Horrela, munduko gainontzeko herri zapalduen askapen osoarekin batera, pertsona askeak herri askean leloa egia bihur dadin.

Mezu kartsu edo sutsu batekin bukatu nahiko genuke eskutitz hau, entzuleen belarriak gozatzeko helarazten diren horietako batekin. Baina ez dugu horrelakorik egingo, uste baitugu une honetan gure herri zapalduak ez duela inolaz ere ilusio faltsurik behar. Ostera, bizi duen egoeraz jabetuko den herri bat behar dela deritzogu, kontzientzia hori edukitzea ezinbestekoa zaiolakoan. Zentzu horretan, gaur egun Euskal Herriak oro har bizi dituen baldintzek etorkizun politiko dudazkoa aurreikusten diote, nabarmentzekoa izanik gertatu den atzeratze ideologiko eta kontzientzia mailakoa.

Beraz, orain zer? Bada, guk ez daukagu formula magikorik; borrokan jarraitu beharko da. Eta presoez ari garela, aurreko borroka fasearen ondorio izateaz gain, haren erakusgarri ere bagara, itzali gabeko txingar goria. Hain zuzen horrexegatik, gure ekarpena egungo fasean hor kokatzen dela deritzogu, aurreko borroka zikloaren eta gaur egunekoaren arteko lotura horretan. Garrantzitsua deritzogulako borrokaren jarraipena azpimarratzeari; bide berrituei ekitean ikuspegi historikoz aritzeak iparra mantentzen lagun dezakeelako.

Besterik gabe, besarkada borrokalari handi bat denei eta gora Euskal Herria askatuta!

Zaballan, 2024ko azaroan

GABONETAN ERE EUSKAL PRESO, IHESLARI ETA DEPORTATUAK

ETXERA!

Urtearen amaierarekin batera iritsi zaizkigu gabonak, egun bereziak, lagun eta familia giroan urtean pasatakoak gogoratu eta jai giroan ospatzeko, baina baita ondoan falta ditugunak gogoratzeko ere. Bientzia ezberdinen eraginez gure ondotik joanak, edo espetxean lau hormen artean edo erbestean daudenez gogoratzeko egunak dira, beraz.

ETAk bere jardura amaitutzat eman zuela 13 urtera, oraindik ere 124 euskal preso daude espetxean, 20 euskal herritar inguru iheslari eta deportatu artean. 13 urte ondoren salbuespen legeak indarrean jarraitzen dute, estrategia antiterroristapean bideratutako legeak, orduan ere euskal presoak modu bidegabean zigortu bazituen ere, are ageriago ikusten da lege horiek egun suposatzen duten salbuespena.

Euskal Herrian bizi izandako gatazkak utzitako ondorioekin amaitzea premiazkoa da euskal herritarrontzat, sufrimendua gehiago luzatu ez dadin. Salbuespen lege batekin amaitzea lortu badugu ere, oraindik indarrean jarraitzen du salbuespen auzitegi den Entzuteki nazionalak, edota bizi osorako espetxe zigorra ordezkatzeko sortu zen 07/2003 legeak.

Eragile sozial eta politikoen, sindikatuen, alderdien eta gizartearen ardura da oro har, etorkizunera begira jarri eta salbuespenekin amaitzea, sufrimenduekin amaitzea, gatazkarren konponbideari aterabide integral bat eskaintzeko lanean aritzea. Horregatik guztiagatik elkartuko gara **Urtarrilaren 11n Bilbon** La Casillatik hasiko dugun manifestazioan, aterabide integral bat eskatzeko, euskal preso, iheslari eta deportatuek etxerako bidea burutu dezaten, biolentzia ezberdinen biktimek egia jakin dezaten, aitortuak izan daitezen. Finean, Euskal Herriak horrenbeste behar eta merezi duen etorkizunari, elkarbizitzari begira jarri gaitezen.

Bilbokoaz gain, gogoan izan baditugula beste ekimen batzuk ere:

- **Abenduak 21**, Santo Tomas eguna, 13:00etan kontzentrazioa elizako eskaileretan.
- **Abenduak 27**, Urteko azken ostirala, 19:00 etan Beheko Plazan.
- **Abenduak 28**, Gabonetako mobilizazioa, 12:00etan Donostiako Bulebarrean hasita.
- **Abenduak 31**, Gabon Zahar egunean, 19:00etan, Goiko Plazan.
- Urtarrilerako manifarako **izena emateko zerrendak** jarriko ditugu Zubixa, Loretzu eta Zubiaram tabernetan eta Aparra jantzi dendan. Animatu eta eman izena!

MANIFESTAZIO
NAZIONALA
Urtarrilak 11 - Bilbo
17:00 - La Casilla

**Behin
betiko.**

Bakea.
Konponbidea.
Elkarbizitza.

**Behin betiko bakea,
konponbidea,
elkarbizitza.
Euskal preso,
iheslari eta deportatuak
etxera!**

**URTARRILAK 11n
DENOK BILBORA!!**

Luxiano Iturrino: “Gure idoloak ez ziren Erreala edo Athleticeko jokalaririk, Mutrikuako jokalaririk baizik”

Lutxo Iturrino mutrikuarra ‘Noventa Más Dos’ programara gerturatu da bere ibilbide profesionalaz aritzeko, Athletic eta Erreala protagonista izanda.

Zer garrantzia izan zuen euskal futbolak zure lehenengo urteetan?

Ni Burumendin jolasten hasi nintzen, eta gero Errealera eraman ninduten. Garai hartan euskal futbola oso goian zegoen: Errealak bi urte jarraian irabazi zuen liga, gero Athleticek beste bi urte jarraian... maila oso altua zegoen.

Zeintzuk oroitzapen dituzu Zubietaren inguruan? Lezamairekin batera, harrobi handienetakoa da gaur egun.

Gaur egun gauzak oso desberdinak dira, pila bat zelai daukate eta sekulako instalazioak. Guk jubentzetan Donostiako eskola baten entrenatzen genuen, eta jokatzeko ere ez genuen zelai finkorik, batzuetan Hondarribian jolasten genuen, zelai naturalak bilatuz.

Eta zer aldaketa daude zure garaiko futbolaren eta gaur egungoaren artean?

Entrenatzaileak askoz hobeak dira gaur egun, oso prestatuak. Gu kaleko umeak ginen, ikasitako gauzak gure kasa ikasi genituen. Gaur, Mutriku, Ondarroan edota edozein herritan goi-mailako entrenatzaileak daude, eta txikitatik prestakuntza handia dago. Gure idoloak garai hartan ez ziren Errealeko edota Athleticeko jokalaririk, herriko taldeko jokalaririk baizik, mutrikuarrak. Hondartzan ere asko ibiltzen ginen. Gaurkoa eta ordukoa oso desberdina da, gauza askorengatik.

Errealeko lehen urteak ez ziren errazak izan, ezta?

Ez, ez ziren errazak izan zeren oso gutxi jokatu nuen. Hirugarren urtean hasi nintzen zertxobait gehiago jolasten; ez zen orain bezala harrobiko jokalariek hasieratik jokatzen dutela. Gainera, gu txapeldun izandako Errealaren taldean sartu ginen, poliki-poliki zeren eta maila oso altua zen. Entrenatzaile berria etorri zen, txapeldun izandako jokalaririk asko joaten hasi ziren, Athletic Ligako txapeldun izan zen... Baina trantsizioa ondo eraman genuen, eta urte gutxira Kopa irabazi genuen berriro ere.

Athleticera joateko erabakia hartzea oso gaitza izan zen?

25 urte bete nituen eta ‘libre’ gelditzen nintzen. Nik ez nuen leku handirik Errealean, eta bertatik irteerako aukerak bilatu nahi nituen. Athletic atzetik zebilela jakitean erabat inpaktatuta gelditu nintzen, eta ez nuen bat ere zalantzarik izan. Howard Kendall zen entrenatzailea eta berak eduki nahi ninduen bertan, beraz 3 urterako fitxatu nuen.

Errealeko gazte bat, mutrikuarra, Athleticera iristen da. Nola izan zen jokalariren harrera Bilbon?

Loren eta biok joan ginen Athleticera, eta Erreala atzeritarrak fitxatzen hasi zen, baina ordura arte jokalaririk denak lagunak ginen. Athleticera iristean berdina gertatu zen, bertara iritsi eta harreman oso ona izan genuen jokalariekin, eta euskal herritar eta betiko lagun

bezala hartu gintuzten.

Atotxa zein San Mamesen jokatu duzu. Nolakoa zen hori?

Jendea oso gainean zegoen, jende pila bat joaten zen futbolera telebistan ezin zelako ikusi... eta kanpoko taldeak etortzen zirenean sufritu egiten zuten, ez zelako 11 vs 11, zaletuak asko animatzen zutelako. Gaur egun esentzia hori berreskuratzen ari dira, eta orain ere giroa oso ona da.

Nolakoa izan zen zuretzat Euskal Selektzioarekin jokatzeko?

Bi partida jokatu nituen eta, garai zailak ziren arren, jendeak babes handia eman zion selektzioari. Ezin dugu nahi dugun bezala konpetitu, eta soilik lagunarteko partidekin gaitza da jendearen indar hori erakustea, baina esperientzia polita izan zen.

Galdera azkarrak, elkarrizketarekin amaitzeko...

...zure golik garrantzitsuenak?

Logroñesen sartutakoa Cadizen aurka, bigarren mailara ez jaisteko. Partida bukaeran sartu nuen gol nahiko polita, eta lehen mailan mantendu ginen.

...Eta partidarik garrantzitsuenak?

Errealekin ez nuen Kopa finalean jokatu, eta nahiz eta txapeldun izan ez jokatzekoak beti beste enfoke bat ematen dio... Beraz Logroñeseko partida horrekin geratzen naiz, bertan nire karrerako hiru urte onenak eman nituelako, oso gustura ibili nintzen eta gainera lehen mailan jokatu nuen. Lehen mailan jokatu nuen azken partidaren Salamancalekin, bitxikeri bezala, 1 eta 5 irabazi genion Bartzelonari bere etxean, eta lehen mailan geratu ginen garaipen horri esker. Partidu hori ere pozez gogoratzen dut.

Amaitzeko, aurtun Europa Leagueko finala San Mamesen jokatu du. Pronostikorik egin nahi?

Nire ustez Athleticek bere denboraldia gehiago enfokatu du Europa League txapelketan, finala bere etxean delako. Orain bertan, 2024 amaieran, ez dut uste Erreala final horretara iritsiko denik, baina Athletic agian bai. Gero oso zaila da, talde oso onak daudelako, baina behintzat uste dut aukera gehiago izango dutela.

Eneko Erraiz Amado

XX. ABENDUROCK

Ospakizun urtea

Urte borobila da aurtengoa MRKrentzat: alde batetik, Abendu-rocken 20. urteurrena izango delako aurtengoa; eta bestetik, MRK-k elkarte moduan 30 urte bete dituelako.

Bigarren hori aitzakia, urtean zehar hainbat kontzertu antolatu ditu MRK-k Gaztetxean. Eta noski, urteurrena izaki, antolakuntzarako oraingo eta garai bateko MRK-ko kideak elkartu dira. Ibilbide oparoa herriko musika elkartearena; herriko sorkuntzan eta eskaintzan fruituak eman dituen, eta aurtengoan ere gogotsu datorrena.

Bai, 30 urte dira jada arrastorik ere geratzen ez den Kate-txean elkarte sortu eta lehen pausoak ematen hasi zirenetik. Erraz esaten da! Gainera, 2024ko Abendurock honetan, hasierako garai haietan elkartearen sua pizten ibilitako herriko eta Euskal Herri mailako musikari ezagun bat ere igoko da bere taldearekin Gaztetxeko oholtzara.

Egutegian markatzeko bi astebukaera, lau hitzordu

2024ko Abendurock bi astebukaeratara mugatu bada ere, MRK-k Gaztetxearen eta Udalaren laguntzarekin antolatutako abenduko kontzertu-jaialdiak ez du inor ahozabalka harrapatuko.

Hona hemen egunotan Gaztetxeko agertokira igoko direnak:

Abenduaren 20an (22:30):

- o **Aho zakil konexio:** lapurtar eta nafarrez osatutako laukotea da honakoa; 2019an Zugarramurdin sortutako taldea. Punk musika nagusitzen da euren jotzeko moldean, nahiz eta tartean stonerra ere aurki dezakegun. Musika dinamikoa da beraiena, zuzenean bazterrak inarosten dituen. Gainera, Delirium tremens taldeko abeslariak abestu du beraiekin, atera duten azken bideoklipen.
- o **Belum:** post punk doinuak oholtzaratutako dizkigun talde getarriarra. Hirukote gaztea da, eta tartean izen handiko musikari zarauztar baten semea dago; hain zuzen ere, Mikel Kazalisena (Anestesia, Negu gorriak, Kuraia, Delirium tremens...).

Abenduaren 21ean (22:30):

- o **MRK GABA:** etorri eta ondo pasa!!! Urtero bezala, jaia eta une bereziak ziurtatuta egongo dira. Hori bai, Abendurock osoan bezala, gainerakoenganako errespetuz jokatzeko deia egin dute MRK-ko lagunek.

Abenduaren 27an (22:30):

- o **Las Sexpeares:** bi emakumez osatutako Barakaldoko taldea. Indie-punka jorratzen dute kaleratutako bost lanetan, eta zuzeneko indartsua du azken urteetan azpimarratzeko ibilbidea egin duen bikote bizkaitarrak.
- o **Adur:** rave-punk estiloa jotzean duen bikote bilbotarra. Doinu kementsuen eta soinu bizien artean, underground esze-

naren esentzia gordina; betiere, sustrai kulturaletatik edanda, soinu modernoa eta euskal folklorea batuta.

Abenduaren 28an (22:00):

- o **Delirium Tremens*:** aurkezpenik behar ez duen talde mutrikuarra (tartean herritarrak ez diren bi musikari handi badiu ere). Urteetako etenaren ostean, lozorrotik atera, disko berria kaleratu eta hainbat kontzertu emanda, azken hatsak ematera herrira itzuliko dira.

*Delirium tremensen kontzerturako sarrerak 10€ balioko dute eta abenduaren 26ko 19:00etatik aurrera egongo dira salgai, Gaztetxean. Pertsonako bi sarrera eskuratu ahal izango dira gehienez.

20. honetara ere animatu, eta on egin!

ZORIONAK
MRK!!!

....ZORIONAGURRAK....

ITXASO eta IURGI

Zorionak Itxaso eta Iurgi!!

Azaroak 18an 13 urte eta abenduaren 24an 8 urte bete dituzuelako. Muxu handi bat etxeko eta familiko danon partez!!

ROSA

Kantari Kantari Kantari...

Zorionak gure Amonari!

Matxo erraldoi bat danon partez!

Bereziki,

Ander, Maddi, Eneko eta Einar!!

MADDI

Kantari Kantari Kantari

Zorionak gure Maddiri!

7 urte haundi!!! Matxo

haundi bat aita, ama

eta bereziki Einarren

partez!

UR

Zorionak gure etxeko txikitinoi!! Muxu ta besarkada handi bat danon partez!!

XUHARE

Zorionak gure etxeko terremotuai! Dauaneko bi urte!!!! Aitatxo eta amatxon partez, muxu erraldoi bat!!!

ENETZ

Zorionak! Abenduaren 16an urtebetetzia izan duzulako jaso muxu haundi-haundi bat, etxeko danon aldetik!!!

JARE

Zorionak! Haunditzen, haunditzen... segi gure ingurua alaitzen! 7 teinkada belarritxik eta muxu haundi bat etxekoen partez.

Laguna

Urte zaharra badoa, gogora dezagun urtean izandakoa, izan bedi hobe a datorren urtekoa.

IERA

Zorionak!!! segi gure bizitzak alaitzen, asko matxe zatxugu! Aiara, aita eta ama

LIER

Zorionak gure etxeko printzipiai! Matxo haundi bat etxeko danon partez

Laguna

Urte Berri On, lagun! Eta datorren urtean jarrai dezagun laguntasunaz gozaten!

ZORIONTZEKO eta ARGAZKI ZAHARRAK ERAKUSTEKO

ansorregi oinetakoak

aldizkaria@kalaputxi.eus

whatsapp 635748393

ANSORREGI
oinetakoak

erdiko kalea 9
mutriku
943 60 33 42
agerretxo@gmail.com

Joseba Iñaki Eleizgarai

masajista eta osteopatía

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

Argazki Zaharrak

Lagun taldea Atxukalen, 1974 urtean

Joxu San Martin, Xabi Urkiza, Jose Luis Uranga, Iñaki Goenaga, Gaudenzio Burgaña, Jose Agustin Uranga eta Agustin Burgaña. Jose Angel Lekube, Roman Egurbide, Juan Miguel Lizardi eta Valentin Zumalabe.

**Jose Agustin Agirrebengoa,
«Paletas»
1980 urte inguruan**

Argazki zaharrak erakutsi nahi?

>>> E-posta: aldizkaria@kalaputxi.eus >>> Whatsapp: 635748393 >>> Eskura: Ansorregi zapata dendan

ABENDUA

Larunbat goizean: (1) Lasuen-Elezgarai; (2) Lon Apraiz

astelehena	asteartea	asteazkena	osteguna	ostirala	larunbata	igandea
23 Burgoa	24 Burgoa	25 Burgoa	26 Burgoa	27 Zalduegi	28 Zalduegi (1)	29 Zalduegi
30 Lon Apraiz	31 Lon Apraiz					

URTARRILA

Larunbat goizean: (1) Lasuen-Elezgarai; (2) Lon Apraiz

		1 Lon Apraiz	2 Lon Apraiz	3 Lasuen Elez	4 Lasuen Elez	5 Lasuen Elez
6 Zalduegi	7 Zalduegi	8 Zalduegi	9 Zalduegi	10 Burgoa	11 Burgoa (2)	12 Burgoa
13 Lasuen Ele	14 Lasuen Ele	15 Lasuen Ele	16 Lasuen Ele	17 Lon Apraiz	18 Lon Apraiz	19 Lon Apraiz
20 Burgoa	21 Burgoa	22 Burgoa	23 Burgoa	24 Zalduegi	25 Zalduegi (1)	26 Zalduegi

EGUNEKO GUARDIA ZERBITZUA
09:00 - 22:00Larunbat goizetan 09:30-13:00
Igande goizetan 11:00-13:00Lasuen-Elezgarai.....626 611 392
Lon Apraiz.....630 055 097
Hiart Burgoa (Deba) 667 338 890
Amaia Zalduegi (Deba)... 669 262 201GAUEKO GUARDIA ZERBITZUA
22:00 - 09:00Mikel Lekunberri Alberdi...943 20 42 30
Isasi 31, 20600 Eibar

.....ABENDUA.....

- 20** · 18:30 Zabel Kultur Gala
· 19:30 Parrokia Musika eskolaren Gabon kontzertua
· 22:30 Gaztetxea Ahozakil + Bellum
- 21** · Egun osoan SANTOMAS eguna
· 22:30 Gaztetxea MRK GAUA
- 24** · Iluntzean Herrian Olentzero eta Mari Domingi
27 · 22:30 Gaztetxea Adur + Las Sexpeares
28 · 20:00 Zabel Musika Bandaren Gabon kontzertua
· 22:00 Gaztetxea DELIRIUM TREMENS
31 · 18:30 Goiko plazan San Silbestre lasterketa

.....URTARRILA.....

- 1** · Goizean ARNO Urte Berriko igoera, salda eta txorixoa
5 · Iluntzean Herrian Errege Kabalagata
6 · 10:30 Parrokia Errege eguneko umeen meza
19 · Goizean Konbentua Jesus Nazarenoren meza

BISITA GIDATUAK

· Zazpi hondartzak · Mutriku marinela · Olatu planta ·
· Nautilus, Flyscheko fosilak · Arrietakua jauregia ·
Turismo bulegoan edo www.geoparkea.eus helbidean

ODOLA EMATEA 2025

otsailak 21

otsailak 21 · apirilak 25 · ekainak 20 ·
abuztuak 8 · urriak 17 · abenduak 19

17:00etatik 20:30ak arte anbulatorioan

Gipuzkoako Odol Emailak

aldizkaria@kalaputxi.eus
whatsapp 635748393
azaroko aldizkarian
argitaratzeko
urtarrilaren 10erako
bidali zuen mezuak

MENDI-IRTEERAK 2025

- Urtarrilak 1** Urte Berri eguna ARNON salda eta txorixoa
Urtarrilak 18 Legazpi – Gorostiaga - Legazpi (Aurrera MT)
Otsailak 23 Sagardotegia (Burumendi MT)
Martxoak 23 Urkiola – Leintz Gatzaga. (Artibai MT) Ur banalerroaren bidea
Apirilak 6 Landa – Ozaeta (Artibai MT) Ur banalerroaren bidea.
Maiatzak 18 Sunbilla – Mendaur – Sunbilla (Aurrera MT)
Ekainak 1 Arnoko XIX. Mendi Ibilaldia (Burumendi MT)
Ekainak 15 Brinkola – Biozkornia – Arantzazu. (Burdinkurutz MT)
Uztailak 6, 7 eta 8 Pirinioak
7 > Sallent – Musales – Ibon del Respumoso – La Sarra – Sallent
8 > Sallent – Pazino – Escarilla.
Irailak 7 Bizkarreta – Urepel. Ezkabako ihesaren azken etapa (Burumendi)
Urriak 19 Arrankudiaga – Goigogane – Ganekogorta – Alonsotegi (Aurrera)
Urriak 26 Euskal Mendizale Federazioko XLIII. eta Gipuzkoako
Mendizale Federazioko XXXIX. Mendizale Helduentzako
Ibilaldia (Burumendi MT)
Azaroak 16 Samiño – Izazpi – Mandubia (Burdinkurutz MT)
Abenduak 14 Mutriken. Urteko azken txangoa (Burumendi MT)

apain

IZARRAK DIR DIR-KA ETA ZURE AZALA BAITA

GABON HAUETAN OPARITU
ARGITASUNA MAITE DUZUNARI

*Eguberri zoriontsuak eta
urte berri on!*

Neguaeren bihotzean, Gabonak!

Poza, familia, lagunak...

*elkarri opa dizkiogun hitz onak,
irribarre eta zorionak.*

*Jatorri guztietako pertsonak,
bertako zein atzerriko hiztunak,
bildu eta egin gaitezen euskaldunak!*

DEBABE UDAL EUSKALTEGIEN MANKOMUNITATEA

Sabanika aldapa 4 - Luardo Etxea - Mutriku - 943 60 30 94
udaleuskaltegia.mutriku@debabe.eus

BERTAKO ARRAIN KONTSERBA TRADIZIONALEN ZUZENeko ETA ONLINE SALMENTA

**KANTAURIKO
ANTXOAK ETA
BOKARTAK**

**HEGALUZZEA
ETA
HEGALABURRA**

**ESKUZ
EGINDAKO
KROKETAK**

**BESTELAKO
GOURMET
PRODUKTUAK**

🕒 Zuzeneko salmentaren ordutegia:
Astelehenetik ostiralera: 9:00-15:00

🛒 Online salmenta: www.tiendayurrita.com

sarean edota dendan erosteagatik

%20ko deskontua

Zuzeneko salmentan: 50 €-tik gorako erosketetan, urtarilaren 3ra arte erabilgarri (kupoi hau aurkeztuz)

Online salmentan: 50 €-tik gorako erosketetan ondorengo kupoia sartuz: #GABONAK20